

İsterseniz programımıza Golden Bay'in kuruluşu ile başlayalım. 1997'de şirketi acente olarak kurdunuz. Bugün otel rezervasyonları, uçak rezervasyonları ve aynı zamanda da yoğun bir şekilde cruise organizasyonları yapıyorsunuz. Bize biraz şirketinizi anlatır mısınız?

Dediğiniz gibi biz 1997'de kurulduk ve ilk kurulduğumuz dönemde yapmakta olduğumuz faaliyetler ile günümüzde yaptığımız faaliyet arasında bir farklılık söz konusu. İlk başta kurulduğumuzda yurtdışı turlar olarak başlamıştık. Bir takım ufak bayi organizasyonları yapmıştık. Fakat daha sonra 16 yıldan beri dünyada ve Türkiye'deki çeşitli krizler nedeni ile tarzımızı değiştirmeye karar verdik. Krizlerden çok etkilenmeyen ürünlere yönelme ihtiyacı duyduk. Belli bir yaş üzeri, çok fazla günümüz ekonomisine çalışma ve saatlerine bağlı olmayan kesimlerin tercih ettiği egzotik bölgelere giden cruise programlarına geçiş sağladık. Onun sayesinde yapmakta olduğumuz organizasyonlara da biraz daha kurumsal firmalarla daha büyük çaplı ve yurtdışına yönelince dediğim gibi olası ekonomik problemlerden kısmen daha az etkilendik. Şu anda yaptığımız işler içinde gemi ve nehir programları belli bir yere sahip. In-Coming az yapıyoruz. Özel projeler için yabancı misafirlerle diyalogumuz oluyor. Çünkü In -Coming Türkiye için gerçekten önemli bir başlık ve yurtdışından Türkiye'ye giriş yapan çok büyük firmalar var. Tur olarak egzotik bölgeleri tercih ediyoruz. İnsanların kendi başına gidemeyeceği veya kendi başına organize etme şansının pek fazla olmadığı bölgeleri seçiyoruz. Bunun da sebeplerinden bir tanesi günümüzde internet ve direkt satış imkanı çok arttı. Kendi başınıza organize edemeyeceğiniz programlar ortaya çıkardığınız zaman belli bir kesime hitap ediyorsunuz ve taklit edilmeniz daha zor oluyor.

Golden Bay, dünyadaki birçok cruise şirketinin temsilcisi olan bir iki şirketten biri. Sizin dediğiniz gibi Hawaii, Panama, Meksika, Küba, Galapagos Adaları gibi egzotik bölgeleri seçiyorsunuz. Bunlar aslında bir haftada tamamlanıp dönülebilecek seyahatler değil. Fakat iş dünyası da bir haftadan fazla seyahat etmeye pek müsait değil. Daha yaşlı ilerlemiş ve nispeten kendini emekliliğe ayırmış kişiler sizin yolcularınız oluyor diye düşünüyorum.

Evet. Bizim müşteri kitemizi çok doğru tanımladınız. Emekli olmuş veya kendi işini belli profesyonellerle yürütmeyi tercih eden kişiler bizim müşterimiz oluyor. Tabii ki balayı çiftleri bizle seyahat ediyor. Fakat bizim özellikle üstünde durup organize etmeye çalıştığımız programların %95'i, 10-12 gün üzeri turlar. Söyle düşünelim; bir kişi Avusturya'ya, Yeni Zellanda'ya 24 saatlik bir uçuşla seyahat etmek istediği zaman yedi günde dönmek istemez. Zaten iki günü yolda geçiyor. Bunu 15-20 gün gibi sürelerle yaydığımız zaman da insanlar seyahatleyken işini birilerine takip ettirmeleri gerekiyor. Gemi temsilcilik kısmına geliğimizde de bir çok temsilciliğimiz var. Bunların bir çoğunu Türkiye'de temsil ettiğimiz gibi bir de Avrupa Birliği'ne yeni katılan ülkeler olarak adlandırdığımız Bulgaristan, Romanya, Slovakya gibi ülkelerin de temsilciliğini Türkiye'den yönetmekteyiz.

Nehir turiseleri şu anda daha revaçta ve gemiler suya indirilmekte. Geçtiğimiz sene Portekiz'de çok önemli bir gemi suya indirildi ve bunun da vaftiz anneliğini Sharon Stone yaptı. Hatta Michael Bolton da çok güzel bir konserle açtı ve dünya basınında çok yer aldı bu. Bunun gibi kuzeyde Ren, Fransa'da Sen, doğuda Tuna nehirlerinde cruiselar yapılıyor. Artık her nehre gidilmek isteniliyor. Sizce Türkiye'de böyle bir cruise organize etmek mümkün değil mi? Bu kadar çok otellerimiz varken neden bir cruise gemimiz yok? Mesela boğazda bir tur organize edilemez mi?

Sizin de bahsettiğiniz gibi Norveç'e ve o bölgelere giden gemiler 3-4 bin kişi kapasiteli. Bir oteli enlemesine değil boylamasına üst üste koyduğunuzda karşınıza çıkan şey resmen bir otelin kapladığı alan gibi düşünülebilir. Çünkü oteller tek katlı yada iki katlıdır. Fakat gemiler 18 katlı. Mesela gemilerde olan fakat otellerde olmayan birkaç büyük özellik söyleyebilirim. İki hafta önce suya inen bir gemiye davet edildim. 16 adet Alakart Restaurant'ı vardı. Benim bildiğim 16 adet Alakart Restaurant'ı olan bir otel yok. Başka bir gemide buz pateni var. Benim Antalya'da buz

pateni olduğunu düşündüğüm otel de yok. Gemilerin değeri de 1 milyar dolar civarında. 7-8 gemi şirketi her yıl suya bir gemi indirdiğinde de bu gemilerin dolması zorlaşıyor ve dolması zorlaştığında da müşteri açısından fiyatlara pozitif yansıyor. 2000 yıllarında 2500 dolar civarındaki fiyatlar bugün 500 dolara kadar inmiş durumda. Bu yatırım devam ediyor çünkü tüm dünyadan bir talep var. Nehir kısmına gelince bizim böyle bir projeksiyonumuz var. Geçen sene bunun ciddi denemelerini yaptık. Seyahatler 1 hafta. 15-20 gün tatile gidemeyen kişiler için 1 hafta iyi bir seçenek. Uzakta değil, yakın noktalarda yani verdiğiniz örnek gibi Ren, Sen Nehirleri, İtalya tarafları ve Portekiz' de Douro nehri gibi yerler. Çok fazla uçmak istemiyorum diyene bu bir seçenek. Nehir cruiseları Amerika, Avustralya ve Kanada ile başladı. Bu ülkeler bir ürüne ilgi gösterirse ve talep ederse o ürün tüm dünyaya dalga dalga dağılıyor. Bu gemilerin büyük gemilerden farkı ise kısa süre yol almanız. Günde 3-4 saat kadar. Şehrin merkezine yanaşıyorlar çünkü nehir gemileri kapasitesi 150 kişi ve boyları 100 metre. Çok fazla çocuğa hitap etmeyen daha kültürel gemiler bunlar. Türkiye'ye gelince kaç bin otel var bilmiyorum ama 1980'li yıllardan beri çok ciddi bir otel yatırımı yapılıyor. Ayrıca çok fazla turist de geliyor Türkiye'ye. Havayolu çok ciddi büyüyor. Demir yolu ile alakalı hızlı tren tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de çok iyi ilerliyor. Batıdan doğuya her yer demir yolu ile birbirine bağlanacak. Ama her yerimiz denizle kaplı bir ülke olarak gemi ile alakalı böyle bir yatırım duymadım. Konu tamamen Amerikan ve İtalyan gemi şirketlerinin elinde. Ama İzmir'de bir toplantıya katılmıştım. Atatürk dönemindeki ilk Türk gemilerinin hayatta olan kaptanları ile tanışma fırsatı buldum. Bundan 60-70 yıl önce bizim tur gemilerimiz varmış. Gerçekten üstünde düşünülmesi gereken bir konu.